provincie :: Utrecht

College van Gedeputeerde Staten
statenbrief

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

Datum	:	25 oktober 2011
Uw kenmerk	:	2011MME90
Ons kenmerk	:	809B992B
Contactpersoon	:	Marjon Plantinga / Linda Docter
E-mail	:	marjon.plantinga @provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr.	:	030-258 2104
Bijlage(n)	:	ja

Onderwerp: Memorandum of Understanding AIR

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding
Ondanks grote inspanningen om de luchtkwaliteit te verbeteren, toont de eerste monitoring van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) aan dat er méér en grotere knelpunten zijn dan voorheen werd verwacht. De te slechte luchtkwaliteit is verantwoordelijk voor een aanzienlijk gezondheidsverlies onder burgers. Ook lopen de Randstadprovincies het risico op (geldelijke) sancties vanuit Brussel indien het niet lukt om tijdig aan de Europese normen voor luchtkwaliteit te voldoen. Vanwege het grensoverschrijdende karakter van luchtverontreiniging kunnen de Randstadprovincies en –gemeenten de knelpunten niet alleen oplossen. Verder vindt in 2013 de evaluatie plaats van de Air Quality Directive, de luchtkwaliteit richtlijn.

Voorgeschiedenis
Vele andere grootstedelijke regio's in Europa hebben net als de Randstadprovincies te maken met hardnekkige luchtkwaliteitsknelpunten en een grote uitdaging om tijdig aan de Europese normen voor luchtkwaliteit te voldoen. Daarop hebben de Randstadprovincies het initiatief genomen een netwerk te starten om samen te werken in Europese context en in de Europese lobby rondom de evaluatie van de Air Quality Directive in 2013.

Essentie / samenvatting:

Het AIR Netwerk is een netwerk dat met 11 andere grootstedelijke regio's is opgezet onder de naam Air-Quality Initiative of Regions. Naast Regio Randstad nemen deel de regio's: Baden-Wuertemberg, Catalunya, Emilia-Romagna, Greater London, Hessen, Lombardia, Noord Rijn Westfalen, Piemonte, Steiermark, Veneto en Vlaanderen.
De samenwerking is gericht op het:

- Delen van informatie over best practices en wetenschappelijke onderzoeksresultaten.
- Maken van een standpunt gericht op het Europese debat over luchtkwaliteit.
- Inbrengen van een regionaal perspectief in de herziening van de Richtlijnen luchtkwaliteit (in 2013) door proactief samen te werken met EU Instellingen in het herzieningsproces.

Hiertoe heeft AIR op 10 november een startbijeenkomst in Brussel georganiseerd (conceptprogramma bijgevoegd). Bij de voorbereidingen van de Randstadinbreng zijn beleidsmedewerkers lucht van de provincies en het ambtelijk Randstad Milieu Overleg betrokken.

De inbreng van de Randstad op 10 november in Brussel bestond uit:

1. Deelname van gedeputeerde Bliek-de Jong van de Provincie Flevoland namens de Randstadprovincies deelneemt aan de conferentie. Zij is als P4 dossierhouder "Vergroening van de economie" verantwoordelijk voor de lobby op dit thema.
2. Presentatie van het voorbeeld wordt gepresenteerd van het stimuleren van schoner vervoer/rijden op Groengas voor het programmaonderdeel "regional initiatives to tackle the problem". Deze projecten uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht (NSL) zijn gekozen omdat ze: 1. regionaal zijn, 2. in alle vier provincies voorkomen en 3. al verder zijn dan plannings- of opstartfase en we goede resultaten konden laten zien in Brussel.
3. Inbrengen van de volgende boodschap bij het programmaonderdeel "Political debate: the need to work together": regio's doen al veel ter verbetering van de luchtkwaliteit, maar kunnen de problemen niet alleen oplossen - mede vanwege het grensoverschrijdend karakter van luchtverontreiniging. Ook gemeenten, Europa en rijk moeten hun bijdrage leveren. In Nederland werken partijen goed samen in het NSL. Een eerste monitoring toont aan dat meer nationale en Europese generieke maatregelen nodig zijn om de luchtkwaliteit in ons land te laten voldoen aan EU normen. Generieke maatregelen zullen moeten leiden tot een algehele verbetering van de luchtkwaliteit waardoor de regionale restopgave haalbaar wordt. Dit is van belang vanuit het oogpunt van volksgezondheid. Van Europa verwachten we sterker bronbeleid, de aanpak van vervuiling bij de bron. Dit kan o.a. door scherpere emissienomen voor vervoersmiddelen (auto's, schepen, pleziervaartuigen, tractoren etc.) vast te stellen. Deze boodschap is in lijn met eerder in IPO-verband ingenomen standpunten over luchtkwaliteit.
4. Ondertekening van het Memorandum of Understanding AIR door gedeputeerde Bliek-de Jong namens Gedeputeerde Staten van Utrecht. Deze samenwerkingsovereenkomst (zie bijlage Memorandum of Understanding) markeert de start van een informele regionale samenwerking met 12 regio's gericht op:
   - Delen van informatie over best practices, wetenschappelijke onderzoeksresultaten.
   - Maken van een standpunt gericht op het Europese debat over luchtkwaliteit.
   - Inbrengen van een regionaal perspectief in de herziening van de Richtlijnen luchtkwaliteit (in 2013) door proactief samen te werken met EU Instellingen in het herzieningsproces.

Het Memorandum is ambtelijk voor besproken in twee sessies met de 12 partnerregio's uit 7 landen op basis van adviezen en verbetervoorstellen van de luchtexperts uit de vier provincies en het Randstad Milieu Overleg. Alle voor de Randstad belangrijke punten zijn in het Memorandum overgenomen, vooral de verwijzing naar het belang van EU bronbeleid (inclusief Euronormen en testcycli), de erkenning van het belang van gezondheid als uitgangspunt en de gewenste inzet door alle bestuurslagen (incl. rijk en EU) om normen te behalen.

Meetbaar / beoogd beleidseffect
Snelle toegang tot best practices en een goede gezamenlijke lobby.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, H. Goedhart